

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Kielcach**

Kielce, dnia października 2010 r.

**Zarząd
Miejskiego Przedsiębiorstwa
Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.
w Kielcach**

P/10/173
LKI-410-08-02/2010

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Kielcach przeprowadziła w Miejskim Przedsiębiorstwie Energetyki Ciepłej Spółka z o.o. (Spółka, MPEC) kontrolę w zakresie organizacji i przedmiotu działalności, sytuacji ekonomiczno-finansowej, sprawowania nadzoru właścicielskiego, wynagradzania członków rady nadzorczej i zarządu, przestrzegania przepisów o zamówieniach publicznych, zawierania umów w działalności gospodarczej oraz kontroli wewnętrznej i badania sprawozdań finansowych w latach 2008-2010 (I półrocze).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 30 września 2010 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Zarządowi Spółki niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości, ocenia działalność Spółki w zakresie objętym kontrolą.

Ocenę pozytywną uzasadnia:

- prowadzenie przez MPEC działalności zgodnej z umową spółki;
- dobra sytuacja ekonomiczno-finansowa Spółki;
- zaspokajanie potrzeb wspólnoty samorządowej w zakresie zaopatrzenia w ciepło;
- przestrzeganie zasad dotyczących wysokości wynagrodzeń członków zarządu i rady nadzorczej;
- prawidłowe zabezpieczanie interesów Spółki w umowach zawieranych z kontrahentami.

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczą w szczególności:

- nieterminowego zgłaszania przez Spółkę do Krajowego Rejestru Sądowego zmian wysokości kapitału zakładowego i liczby udziałów;
- dopuszczenia do składania ofert w sposób umożliwiający zapoznanie się z nimi przed terminem ich otwarcia, w jednym z postępowań o udzielenie zamówienia.

1. MPEC funkcjonuje od 5 listopada 2009 r. na podstawie zaktualizowanej umowy spółki. Jej kapitał zakładowy wynosi 33.234.000 zł i dzieli się na 66.468 udziałów o wartości nominalnej 500 zł każdy. W okresie objętym kontrolą uchwałami wspólników, dwukrotnie podwyższano kapitał zakładowy Spółki oraz zwiększano liczbę udziałów.

Zmiany w ww. zakresie Spółka nieterminowo zgłaszała do Krajowego Rejestru Sądowego. W stosunku do zmian dokonanych uchwałą nr 1/2008 opóźnienie wynosiło 15 dni, zaś wobec zmian określonych w uchwale nr 1/2009 – 19 dni.

Zgodnie z art. 22 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym², zgłoszenie zmian powinno nastąpić w ciągu 7 dni od podjęcia uchwały zgromadzenia wspólników.

2. Funkcjonowanie Spółki zapewniło realizację celów, dla których została powołana a zakres prowadzonej przez MPEC działalności był zgodny z umową Spółki. Podstawowym zadaniem realizowanym przez MPEC jest wytwarzanie ciepła, które jest dostarczane do ok. 70% mieszkańców Kielc. Jego odbiorcami są mieszkańcy spółdzielni mieszkaniowych i domów indywidualnych, którzy stanowią 81% ogółu sprzedaży, użytkownicy budynków oświaty – ok. 9%, handlu i usług – ok. 6%, służby zdrowia – 1%, pozostali – 3%. Zapotrzebowanie na zamówioną moc cieplną w styczniu 2010 r. wynosiło 251,3 MW i było większe w stosunku do roku 2006 o 5,5 MW (2,2%). W wyniku nowych inwestycji powstających w zasięgu sieci ciepłowniczych przyłączane są nowe budynki, jak również całe osiedla.

Głównym źródłem przychodów Spółki były wpływy ze sprzedaży energii cieplnej. Przychody te wyniosły: w 2008 r. – 70.297,5 tys. zł, tj. 96,2% uzyskanych przychodów, w 2009 r. – 82.190,7 tys. zł, (97,4%) a w okresie 1 stycznia do 31 maja 2010 r. – 45.169,6 tys. zł, (99%).

Pozostałe przychody, będące pochodną działalności podstawowej Spółki, obejmowały czynsz z tytułu dzierżawy pomieszczeń i obiektów, przychody ze sprzedaży materiałów, przychody finansowe z tytułu odsetek od lokat bankowych i od należności oraz pozostałe przychody operacyjne, w tym uzyskane na drodze sądowej zwroty należności głównych i kosztów postępowań sądowych od dłużników oraz wpływy z tytułu likwidacji środków trwałych.

3. Zgodnie z postanowieniami umowy spółki, zarząd MPEC prowadzi działalność gospodarczą i finansową w oparciu o samodzielnie ustalone plany gospodarcze, które podlegają zatwierdzeniu przez radę nadzorczą.

² Dz. U. z 2007 r. Nr 168, poz. 1186 ze zm.

Na podstawie analizy sześciu umów zawartych w okresie objętym kontrolą ustalono, że kontrakty zawierane przez Spółkę z dostawcami i odbiorcami w wystarczającym stopniu zabezpieczały jej interesy. Wszystkie umowy zawierały uregulowania dotyczące sposobu ich rozwiązywania, a w przypadkach uzasadnionych zakresem przedmiotowym umowy uwzględniono postanowienia dotyczące kar umownych z tytułu nienależytego wykonania umowy. Zawarte kontrakty były uzasadnione ekonomicznie i korzystne dla MPEC a Spółka prawidłowo wywiązywała się z obowiązków wynikających z zawartych umów.

4. Rok 2008 Spółka zamknęła zyskiem netto wynoszącym 2.306,7 tys. zł, tj. o 355% większym niż w 2007 r. Zysk netto za rok 2009 wyniósł 2.044,6 tys. zł (spadek w stosunku do roku poprzedniego o 11,4%). Wzrost zysku w 2008 r. był wynikiem większych przychodów finansowych z tytułu zapłaconych odsetek i pozostałych przychodów operacyjnych przez Szpital Miejski w Kielcach i „Elektromontaż” Kielce SA oraz odsetek od lokat bankowych.

Przychody ze sprzedaży wzrosły w 2008 r. do kwoty 70.520,6 tys. zł (o 6,6% w stosunku do roku poprzedniego), a w 2009 r. do kwoty 78 130,6 tys. zł (o 10,8%). Koszty wzrosły odpowiednio o 5,4%, i 10,3%.

Kapitał własny w 2008 r. wzrósł o 7,5% do wartości 52.947,2 tys. zł, a następnie zmalał w 2009 r. o 1,3% do wartości 52.241,0 tys. zł. Kapitał zakładowy (podstawowy) wykazywał tendencję wzrostową w całym okresie objętym kontrolą.

Rosła wartość nakładów inwestycyjnych, które w 2008 r. osiągnęły 7.253,5 tys. zł i wzrosły o 22,8% w stosunku do roku poprzedniego, a w 2009 r. zwiększyły się do 9.022,1 tys. zł, tj. (24,4%). Spółka realizowała w tym czasie Trzyletni Plan Rozwoju, którego podstawowym zadaniem były kolejne przyłączenia do miejskiego systemu ciepłowniczego oraz modernizacja ciepłowni i przesyłowych sieci ciepłowniczych.

W badanym okresie wystąpił wzrost wartości aktywów Spółki:

- w trakcie 2008 r. majątek Spółki wzrósł z 64.109,0 tys. zł do 67.057,6 tys. zł (4,6%). Był on spowodowany wzrostem wartości majątku obrotowego o 18,1%. W tym samym czasie wartość majątku trwałego spadła o 0,37%.
- w 2009 r. wartość majątku Spółki wzrosła do 73.637,8 tys. zł (9,9%). Było to spowodowane wzrostem wartości majątku obrotowego o 21,3% i trwałego o 4,9%.

Wartość kapitału obrotowego w badanym okresie była dodatnia i wynosiła 8.977,2 tys. zł w 2008 r. oraz 10.778,8 tys. zł. na koniec 2009 r.

W okresie objętym kontrolą nastąpił spadek zatrudnienia: w 2009 r. o 2,6% oraz o 3,7% na koniec czerwca 2010 r., ze względu na zmniejszenie liczby członków zarządu i administracji (łącznie o pięć osób) oraz pracowników produkcji o 11 osób.

Wydatki na wynagrodzenia pracowników MPEC w latach 2008-2009 utrzymywały się na zbliżonym poziomie. Wskutek odwołania jednego z członków zarządu średnioroczne wynagrodzenie wypłacone członkom zarządu spadło w 2009 r. o 21,3%, natomiast nieznacznie wzrosło wynagrodzenie dla pracowników produkcji (o 0,55%) oraz dla pracowników administracji (o 2,9%). Największy udział procentowy w wynagrodzeniach miały pensje dla pracowników produkcji. Ich udział stanowił: 65,8% w 2008 r., 66,3% w 2009 r. i 69,4% w I półroczu 2010 r. Dla pracowników administracji udział ten wynosił odpowiednio: 28,6%, 29,5% oraz 27,2%.

5. Zgodnie z wymogami art. 10 a ust. 6 ustawy z dnia 20 grudnia 1999 r. gospodarce komunalnej³, rada nadzorcza uchwałą nr 1/2005 z dnia 22 czerwca 2005 r. powołała członków zarządu spółki w osobach: Jan Wilczyński – prezes zarządu, Jan Karwasiński – członek zarządu. Ponadto w badanym okresie członkiem zarządu był Marian Parafiniuk, powołany uchwałą nr 32/2008 rady nadzorczej z 27 lutego 2008 r., a następnie odwołany uchwałą nr 7/2009 z 28 stycznia 2009 r.

Wysokość wynagrodzenia pobieranego przez członków zarządu nie przekraczała dopuszczalnej kwoty ustalonej art. 8 pkt 4 ustawy z dnia 3 marca 2000 r. o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi⁴.

Uchwałami zwyczajnego zgromadzenia wspólników MPEC nr 10/2005 z dnia 21 czerwca 2005 r., na podstawie art. 10 ust. 15 pkt 1 umowy Spółki zostali powołani członkowie rady nadzorczej Spółki w osobach: Jerzy Marek Gajewski – przewodniczący, Czesław Gruszewski – wiceprzewodniczący oraz Andrzej Michta – sekretarz.

Wysokość wynagrodzenia pobieranego przez członków rady nadzorczej nie przekraczała dopuszczalnej kwoty ustalonej art. 8 pkt 8 ustawy z dnia 3 marca 2000 r. o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi i była zgodna z wysokościami określonymi w uchwałach zgromadzenia wspólników.

6. Zgodnie z art. 132 ust. 1 pkt 3 w zw. z art. 3 ust. 1 pkt 3 oraz art. 133 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych⁵, Spółka zobowiązana była stosować przepisy tej ustawy do zamówień udzielanych w celu tworzenia sieci przeznaczonych do świadczenia publicznych usług związanych z produkcją, przesyłaniem lub dystrybucją ciepła lub dostarczania ciepła do takich sieci lub kierowania takimi sieciami, o ile wartość zamówienia jest równa lub przekracza kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 ww. ustawy. W okresie objętym kontrolą Spółka nie udzielała zamówień o wartości równej lub przekraczającej kwoty określone w ww. przepisach a zatem nie była zobowiązana do stosowania przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych. Procedury dokonywania zakupów o wartości nieprzekraczającej tych kwot określone zostały w wewnętrznych regulaminach i zróżnicowane w zależności od wartości zamówienia.

Analiza pięciu postępowań o udzielenie zamówienia sektorowego, wybranych w sposób celowy spośród 54 zamówień udzielonych w okresie objętym kontrolą wykazała, że funkcjonujący w Spółce regulamin i procedury dokonywania zamówień w połączeniu ze sporządzanymi corocznie planami gospodarczymi, pozwalały na sprecyzowanie koncepcji i celu zakupu, a także umożliwiały terminową jego realizację. Wartość zamówienia ustalano z należytą starannością. W dwóch badanych postępowaniach stwierdzono błędy i omyłki pisarskie.

W postępowaniu prowadzonym w trybie negocjacji z ogłoszeniem, dotyczącym organizacji w 2008 r. wycieczki do Włoch dla pracowników Spółki, nie wymagano złożenia ostatecznych ofert cenowych w zamkniętych kopertach, co spowodowało, że złożone oferty

³ Dz. U. z 1997 r., Nr 9, poz. 43 ze zm.

⁴ Dz. U. Nr 26, poz. 306 ze zm.

⁵ Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 ze zm.

nie były zabezpieczone w sposób uniemożliwiający zapoznanie się z nimi przed terminem otwarcia. W zaproszeniu do składania ofert z 4 czerwca 2008 r. w tym postępowaniu nie określono, w jaki sposób oferty te mają być zabezpieczone oraz dopuszczono ich składanie za pośrednictwem faksu. Dopuszczenie do składania ofert w taki sposób oznacza naruszenie zasady uczciwej konkurencji oraz wskazuje na ryzyko wystąpienia zjawisk o charakterze korupcyjnym.

Zamieszczenie w opisie przedmiotu zamówienia w postępowaniu dotyczącym zakupu samochodu osobowego warunku posiadania przez pojazd „zielonych szyb termoizolacyjnych”, w kontekście jego znaczenia dla właściwości użytkowych samochodu, było nieuzasadnione i nadmiernie utrudniało potencjalnym wykonawcom spełnienie warunków, określonych w specyfikacji istotnych warunków zamówienia, a tym samym utrudniało uczciwą konkurencję.

Spółka terminowo i prawidłowo sporządzała sprawozdania o udzielonych zamówieniach, o których mowa w art. 98 ustawy Prawo zamówień publicznych.

7. W Spółce funkcjonuje Stanowisko ds. Kontroli Wewnętrznej i Obrony Cywilnej zajmujące się m.in. opracowywaniem planu kontroli wewnętrznej oraz przeprowadzaniem kontroli planowych i doraźnych. W latach 2008-2010 (I półrocze) przeprowadzono ogółem 27 kontroli, z których w 9 przypadkach stwierdzono nieprawidłowości i wydano zalecenia pokontrolne.

Spółka wywiązała się z określonego w art. 64 ustawy o rachunkowości wymogu poddania badaniu sprawozdań finansowych za poszczególne lata. Badania sprawozdań zarówno w okresie objętym kontrolą przeprowadził Zespół Biegłych Rewidentów „FK-EKSPERT”, wyboru którego dokonała Rada Nadzorcza MPEC uchwałami nr 5/2008 oraz nr 23/2009 na podstawie art. 9 ust. 10 pkt 5 umowy Spółki oraz § 6 pkt 7 regulaminu Rady Nadzorczej. NIK nie wnosi uwag do procedury oraz kryteriów wyboru biegłego rewidenta.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnioskuje o:

- 1) terminowe zgłaszanie przez Spółkę do Krajowego Rejestru Sądowego informacji dotyczących zmian wysokości kapitału zakładowego i liczby udziałów;
- 2) wyeliminowanie przypadków dopuszczania do składania w postępowaniach o udzielenie zamówienia ofert w sposób umożliwiający zapoznanie się z nimi przed terminem ich otwarcia.

* * *

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Kielcach, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Zarząd Spółki w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Zarządowi Spółki prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Kielcach umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.